

EVROPSKI PARLAMENT

2009–2014

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2011/2024(INI)

29. 9. 2011

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

o izvajanju Direktive št. 2005/36/ES o poklicnih kvalifikacijah
(2011/2024(INI))

Pripravlavec mnenja: Milan Cabrnoch

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. meni, da je prosto gibanje čedalje večjega števila visoko kvalificiranih oseb in delavcev ena od ključnih prednosti evropskega sodelovanja in konkurenčnega notranjega trga ter pomemben dejavnik za razvoj gospodarstev v EU in pravica vsakega državljana EU; odločno meni, da bi bilo treba povečati poklicno mobilnost evropskih državljanov in odpraviti posredne ovire, če je le zagotovljeno ravnotežje med mobilnostjo in kakovostjo poklicnih kvalifikacij;
2. spodbuja vse pobude za lažjo čezmejno mobilnost kot sredstvo za učinkovito delovanje trgov dela ter za okrepitev gospodarske rasti in konkurenčnosti v EU; priznava, da bi bilo treba Direktivo 2005/36/ES posodobiti, da bi zagotavljala jasen in trden pravni okvir;
3. poziva Komisijo, naj za spodbujanje mobilnosti znotraj EU pripravi enotno evropsko zbirko podatkov iz držav članic o poklicnih profilih, ki so v državah članicah pravno zaščiteni ali se dejansko uporabljajo, zbirko pa bodo uporabljali brezposelni, delavci, strokovnjaki na različnih poklicnih področjih, podjetja, javni organi itd.;
4. poziva države članice, naj izboljšajo učinkovitost javnih organov pri širjenju informacij o pravicah delavcev in postopkih priznavanja poklicnih kvalifikacij, da bi pri spodbujanju mobilnosti omejile odvrtačilni učinek birokratskih postopkov;
5. meni, da je treba preučiti število reguliranih poklicev, ki bi jih lahko postopoma zmanjšali, preučiti in po možnosti razširiti pa je treba področje uporabe samodejnega priznavanja kvalifikacij za nove poklice, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti tudi inovativnim, industrijskim in storitvenim sektorjem z visoko dodano vrednostjo, visoko tehnologijo in velikim potencialom za rast, ter digitalnim panogam;
6. poziva Komisijo, naj postavi temelje za ambiciozen sistem potrjevanja poklicne usposobljenosti vseh delavcev, da bi lahko v celoti ali delno pridobili spričevala (diplomo, poklicno spričevalo ali certifikat o poklicni usposobljenosti) na podlagi delovnih izkušenj ter po potrditvi pridobljenega znanja in spretnosti pred komisijo;
7. se zaveda, da je treba pri priznavanju poklicnih kvalifikacij sprejeti nadaljnje ukrepe, saj kljub vidnemu napredku še vedno ni dosežena zadostna stopnja zblizanja izobraževalnih vsebin v različnih državah članicah;
8. meni, da je treba na evropski ravni posebno pozornost nameniti uporabi evropskega potnega lista znanj, ki bi lahko olajšal mobilnost delovne sile in ustvaril bolj konvergenčne izobraževalne sisteme, tako da bi bolj ustrezali zahtevam trga dela;
9. poudarja, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij tesno povezano z izvajanjem bolonjskega procesa, katerega cilj je oblikovanje enotnega evropskega visokošolskega prostora;

10. poudarja, da morajo države članice ohraniti pravico, da kadar koli preprečijo samodejno priznavanje neustreznih kvalifikacij z naložitvijo dopolnilnih ukrepov;
11. poziva države članice, naj bolje usklajujejo svoje sisteme formalnega in neformalnega izobraževanja, da bi ustvarile delovno silo prihodnosti s primerljivimi kvalifikacijami, kar bo imelo prednosti za evropski trg dela ter spodbudilo raven produktivnosti in konkurenčno ravnanje;
12. poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem Skupnosti za potrjevanje poklicne usposobljenosti, pri tem pa naj se zgleduje po univerzitetnem študijskem sistemu (diploma, magisterij, doktorat), da bi trg dela postal preglednejši za delodajalce in dostopnejši za iskalce zaposlitve, ki bi se lahko tako sklicevali na enotno pravno podlago;
13. poziva Komisijo, naj dodatno izboljša in pravilno uporablja informacijski sistem za notranji trg (IMI), da bi tako imeli na voljo centraliziran in medobratovalen e-sistem reguliranih poklicev, ki bo pregleden in enostavno dostopen za pristojne javne organe, strokovna združenja ter ustrezne zainteresirane strani, na primer socialne partnerje, hkrati pa bo spoštoval načela varovanja podatkov ter načelo subsidiarnosti;
14. poziva k posodobitvi seznama dejavnosti in k pregledu pravil o samodejnem priznavanju na določenih področjih, na primer na področju obrti, trgovine in industrije, ter k okrepitvi socialnega partnerstva v poklicnem usposabljanju in visokošolskem izobraževanju; merila za to bi lahko pridobili iz evropskega okvira kvalifikacij;
15. poudarja, kako potrebno je vseživljenjsko učenje, nadgrajevanje znanj in veščin ter usposabljanje; opozarja na težave v reguliranih poklicih glede priznavanja usposabljanja, opravljenega v drugih državah članicah;
16. poziva, naj se v Direktivi 2005/36/ES bolj upošteva nadaljnje poklicno usposabljanje;
17. poziva Komisijo, države članice in vse zainteresirane strani, naj med seboj učinkoviteje sodelujejo pri pripravi skupnega standarda za registracijo, ki določa, katere poklice je treba regulirati in kako se ta sistem lažje uporabi s povezavo z omrežjem EURES;
18. je prepričan, da je za nadziranje oseb, ki jim je bilo v posamezni državi članici odvzeto dovoljenje za opravljanje poklica, potreben obvezen register, ki bi moral biti dostopen vsem pristojnim organom v državah članicah; poudarja, da bi lahko bila ustrezna rešitev tesnejša povezanost držav članic in evropskih institucij ter zlasti podaljšanje in pravilna uporaba sistema IMI s proaktivnim mehanizmom opozarjanja, s čimer bi okrepili zaupanje javnih organov in državljanov v sistem;
19. pozdravlja predlog Komisije v zeleni knjigi za uvedbo mehanizma opozarjanja v okviru sistema IMI, po katerem bi pristojni organi med seboj izmenjevali informacije o zdravstvenih delavcih; poziva Komisijo, naj določi, da se morajo države članice med seboj nemudoma in proaktivno obveščati o sprejetju ukrepov proti registraciji zdravstvenih delavcev ali proti njihovi pravici do opravljanja storitev;
20. meni, da sistematično testiranje znanja jezika ne bi smelo preobremenjevati delavcev iz tujine pri dostopanju na trg dela, zato poziva k pragmatičnemu pristopu k preizkušanju

znanja jezika, po katerem za priznanje ne bi bilo nujno dokazilo o znanju jezika; obenem tudi meni, da bi morali imeti delodajalci možnost zahtevati in preverjati minimalno raven znanja jezika, ki je zahtevano za opravljanje dela na posameznem delovnem mestu, ter je prepričan, da je treba več pozornosti nameniti pravilom glede jezikov za zdravstvene delavce, ki so v neposrednem stiku s pacienti;

21. podpira pobude za prilagajanje sistemov usposabljanja aktualnim zahtevam na trgu dela ter znanstvenemu in tehničnemu napredku, za razjasnitev in poenotenje zahtev glede najnižje izobrazbe in usposobljenosti ter za izboljšanje sistema obveščanja in dodajanja novih področij v direktivo;
22. meni, da je bistveno diplomante bolje usposobiti za odzivanje na zahteve trga dela, zato podpira zamisel o razširitvi prednosti te direktive na diplomante, ki bi želeli opraviti plačano vodeno prakso s svojega poklicnega področja v tujini;
23. poziva k splošni poenostavitvi, izboljšanju učinkovitosti in večji preglednosti zadevnih upravnih postopkov in k zmanjšanju stroškov, da bi olajšali in pospešili priznavanje poklicnih kvalifikacij ter s tem zagotovili, da ne bo ovirano prosto gibanje oseb; poziva države članice, naj vzpostavijo učinkovite mehanizme usklajevanja, spremljanja in pregleda;
24. priznava možne prednosti uvedbe evropske poklicne izkaznice v smislu pospešitve in poenostavitve postopkov priznavanja; vendar meni, da je treba pred uvedbo tovrstne izkaznice izvesti poglobljeno oceno učinka in podrobne ocenjevalne študije ter zagotoviti ustrezno varstvo podatkov o poklicnih delavcih; meni tudi, da bi lahko sistem IMI omogočal veliko hitrejše sodelovanje med državo članico izvora (matično državo delavca) in državo članico prejemnico (državo, v kateri želi delavec opravljati storitve);
25. opozarja, da bi bila uporaba evropske poklicne izkaznice smiselna tudi pri poklicih, za katere ni najnižjih zahtev na ravni EU glede usposobljenosti in s tem niti samodejnega priznanja; pri tem bi morale države članice same določiti zahteve za posamezne poklicne kvalifikacije ter katere dopolnilne ukrepe – če sploh – bodo zahtevale od delavcev iz drugih držav članic;
26. poudarja, da se posamezni sistemi izobraževanja in usposabljanja v državah članicah še vedno močno razlikujejo; zato je treba ob najkrajšem trajanju šolanja za nekatere poklice upoštevati tudi obdobja praktičnega usposabljanja v dualnih sistemih poklicnega šolanja;
27. odločno nasprotuje temu, da bi bil kodeks ravnanja pravno zavezujoč, saj ravno njegova nezavezujoča narava omogoča državam članicam prožnost glede dopolnilnih ukrepov;
28. poziva Komisijo, naj revidira člen 11 Direktive 2005/36/ES, da bi zmanjšali število reguliranih poklicev ter s tem omogočili več prožnosti pri postopkih priznavanja in spremenili birokratske postopke priznavanja izključno na podlagi visokošolskih dokumentov ter se tako tudi približali splošnemu priznavanju kvalifikacij;
29. poudarja, da bi morale biti državam članicam še naprej dovoljeno uvajanje dopolnilnih ukrepov za izravnavo bistvenih vsebinskih razlik v usposabljanju, zlasti prilagoditvena obdobja;

30. vztrajno poudarja, da se s prenovo direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij ne sme odpraviti zahteve, v skladu s katero morajo izvajalci storitev ob prvem prihodu v drugo državo članico zaradi opravljanja reguliranih poklicev obvestiti pristojne organe; meni, da bi s takšno odpravo močno ogrozili ureditev za nadzor poklicnih dejavnosti;
31. poudarja, da bi bilo treba pospešiti bolonjski proces ter opustiti manjše ovire in preseči nepomembne prepreke, s čemer bi zagotovili uspešno delovanje tega procesa;
32. poziva Komisijo in države članice, naj spoznajo, da je za vzpostavitev resničnega notranjega trga za izvajalce poklicev potrebno tako priznavanje spričeval in drugih potrdil o formalni usposobljenosti kot priznavanje poklicnih kvalifikacij, saj morajo pristojni organi najprej potrditi njihova potrdila o formalni usposobljenosti, da bi se lahko zaposlili na delovnih mestih z državljansko odgovornostjo ali v javni upravi;
33. poudarja, da je treba za oceno izvajanja Direktive 2005/36/ES oblikovati seznam spričeval ali drugih potrdil o formalnih kvalifikacijah, ki so v eni ali več državah članicah priznana, v drugih pa ne; meni, da bi moral ta seznam vsebovati tudi primere, ko državljani neke države članice študirajo v drugi državi članici, ob končanju študija pa se izkaže, da njihova matična država članica pridobljene diplome ne priznava.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.9.2011
Izid končnega glasovanja	+: 30 -: 17 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Silvana Rapti (Sylvana Rapti), Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Jelko Kacin, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Emilie Turunen, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka